

REGLEMENT
OP DE
KLUFTEN
OF
GILDEN,
IN DE
Gemeente
Adorp.

Gedrukt te *Groningen*, bij de ERVEN Wedw.
B. VAN DER KAMP.

ten lande geen ander doel hebbende, dan het onderling verleenen van hulp en ondersteuning in *ziekte, nood, dood* en dergelijke omstandigheden, alwaar zulks noodig is; zoo zal niemand van de huiszittende ingezetenen dezer Gemeente, als daartoe verplicht zijnde, zich aan gemeld doel en oogmerk kunnen of mogen onttrekken, maar allen daaraan ondergeschikt zijn.

Art. 2.

De inwoners der Gemeente *Adorp*, welke bij de invoering dezer, als huiszittende ingezetenen, hetzij door huur of koop, of dergelijken titel, zijn bekend, worden voor leden der Kluft gehouden.

Art. 3.

De Gemeente zal in *elf* Klusten verdeeld worden, en het Bestuur van ieder derzelve bestaan uit twee Ouderlieden, onder den naam van Ouderman en Jongerman, welke deze posten twee jaren lang zullen moeten waarnemen, en waarvan op het einde van ieder jaar de Ouderman zal afgaan, welke door den Jongerman dadelijk wordt opgevolgd, in wiens plaats alsdan, wederom eenen nieuwen Jongerman zal worden gekozen. De in de thans bestaande Klusten aanwezige Ouderman en Jongerman, zullen tot het einde van dit jaar in hunne functien blijven continueeren, en onderworpen zijn aan de verplichtingen, bij dit Reglement, aan hen opgelegd,

terwijl die voor de nieuwe Kluften door de hoofden der huisgezinnen zullen worden benoemd, bij meerderheid van stemmen.

De waarneming dezer posten zal zoo veel mogelijk, beurtelings onder de mannelijke hoofden der huisgezinnen, rondgaan, en na ommekomst wederom van nieuws aan beginnen.

De Ouderman zal de pligten van het bestuur der Kluft waarnemen, en alleen in ziekte, afwezigheid of andere noodwendige omstandigheden, door den Jongerman in het Bestuur ondersteund en vervangen worden.

Art. 4.

Wanneer iemand nieuws in de Kluft komt te wonen, zullen deszelfs twee naaste naburen, verplicht zijn, bij de boete van *tien centen*, daarvan binnen acht dagen aan den Ouderman kennis te geven; die daarop, bij gemelde boete, dit Reglement door den Jongerman, aan de, met de vaste woning, nieuws ingekomene, binnen de daarop volgende acht dagen, zal moeten bekend maken, terwijl de nieuws ingekomene, na deze bekendmaking, dadelijk aan de verplichting als lid der Kluft zal moeten voldoen.

Art. 5.

Het bestuur der Kluften, als in art. 3 gemeld is, in handen van de Ouderlieden zijnde, zullen deze voor de nakoming dezer artikelen zorgen, en deswege aanspraakbaar zijn, zij zullen

naauwkeurige aantekeningen der waak en andere beurten houden, de breuken en overtredingen boeken, en daarvan op de jaarlijksche vergadering der Kluft, verslag geven; de invorderingen der breuken, de verteeringen regelen, en in alles de belangen der Kluft waarnemen; dezelve in alles vertegenwoordigen, mits in deze en alle andere gevallen, voor de Kluft aanspraakbaar blijvende, voor hun gehouden gedrag, waarvoor zij dan ook van alle de navolgende diensten vrij zullen zijn.

Art. 6.

De leden der Kluft, door den Ouderman bij elkander geroepen zijnde, zullen in persoon of door eenen gemagtigde moeten komen, bij de boete van dertig centen.

Diegenen, welke ziek of bij de citatie afwezig zijn, en daardoor in de onmogelijkheid verkeeren, om aan hunne verplichtingen te voldoen, zijn voor dien keer vrij van de boete. Diegene, welke bij de citatie ten minste een half uur van huis is, wordt voor afwezig gehouden.

Art. 7.

Iemand in de Kluft ziek wordende en ondersteuning benoodigd zijnde, zullen, wanneer zulks aan den Ouderman gevraagd wordt, twee naburen, van hetzelfde geslacht als de zieke, dezelve moeten bewaken en bedienen, en zoo

vervolgens de geheele Kluft door, zonder onderscheid, zoo lang zulks noodig zal zijn, bij de boete van *één gulden* voor diegene, welke dezen dienst niet waar neemt, en van *dertig centen*, voor diegene, welke een half uur te laat komt of te vroeg vertrekt; volgens bepalingen daarvan door den Ouderman te maken, aan wien de regeling daarvan is aanbevolen, en welke zorgen moet dat de zieke de noodige oppassing krijgt.

Diegene, welke zelf niet kan, of niet verkiest te komen, zal een bekwaam persoon in zijne plaats kunnen stellen.

In het geval, dat de ziekte besmettelijk is, zullen, ter voorkoming van de verspreiding dezer ziekte, de Ouderlieden gehouden zijn, met overleg van het Plaatselijk bestuur, voor geld bedienden ter verzorging der zieke te huren, en de Kluft daarvan de kosten in rekening brengen, welke kosten dan door het Plaatselijk bestuur, des noodig, over de geheele Kluft zullen worden omgeslagen.

Indien de zieke daartoe vermogend is, zal *hij* of *zij* de oppassers het noodige ter verkwikking moeten aanbieden, zoo niet, zal zulks door de Ouderlieden, op kosten der Kluft worden gedaan, ten ware dezelve onder de Diakonie behoorde, welke hierin zelve zal behooren te voorzien.

Art. 8.

In geval iemand aan eene besmettelijke ziekte

is overleden, zal het lijk door de Naburen on-
uitgekleed worden gekist.

Art. 9.

Eene zwangere vrouw in barensnood zijnde, zullen de naburige vrouwen, welke een kind of kinderen gehad hebben, moeten komen om haar de noodige diensten te bewijzen, en zoo lang blijven, als dezelve noodig zullen zijn, ter beoordeeling van den Vroedmeester of Vroedvrouw. Het getal zal *vóór* of *na* de verlossing niet boven zes mogen zijn, van beide zijden evenveel als zulks kan geschieden. De nalatigen in het opkomen zullen vervallen zijn in eene boete van *veertig centen*.

Iemand wettige redenen hebbende, waardoor zij verhinderd wordt te komen, ter beoordeeling van de Ouderlieden, zal vrij van de boete zijn, in dit geval van achterblijven alleen, zal men eene volgende mogen oproepen, welke als dan, bij dezelfde boete verplicht is te komen. Eene der naburige vrouwen, *na* de verlossing geroepen wordende, zal *zij* indien de kraamvrouw geene diensten meer benoodigd is, zonder boete kunnen achterblijven.

Art. 10.

Een overledene boven de twaalf jaren oud, wordt voor eenen ouden, en beneden de twaalf jaren voor eenen jongen doode gerekend. Tot het ontkleeden eens ouden overledenen, het af-

halen der kist, het maken van het heenkleet en het leggen van dezelve in de kist zullen *acht* of *tien*, en voor eenen jongen *vier* der naaste naburen, door den naasten nabuur worden geroepen, zoo mogelijk, van iedere zijde even veel.

Het afhalen der kist, zal, voor beide geslachten geschieden door mannen boven de twintig jaren oud; het maken van het heenkleet, zal, voor beide geslachten door vrouwen geschieden. Het ontkleeden en in de kist leggen van mans personen zal door mannen, het ontkleeden en kisten der vrouwen door vrouwen moeten geschieden, alles door het opgemeld getal. De naaste nabuur is verplicht het lijk het eerst aan te tasten.

De naaste nabuur van eenen overledene zal verplicht zijn den Ouderman daarvan kennis te geven. Diegene der naburen, welke geroepen zijnde, in het waarnemen der diensten, in dit art. vermeld, nalatig blijft, zal verbeuren, voor elk verzuim, bij dag *tien centen* en bij nacht *twintig centen*, wordende voor nacht gerekend des avonds na *tien* en des morgens vóór zes uren.

Een der naburen, bij de eerste citatie ziek zijnde of afwezig, zal vrij van deze boete zijn, en tot eenen verderen buurman worden voortgeklopt, welke als dan verplicht zal zijn te komen.

Bij het doen dezer diensten zal door de na-

buren niet meer tot verkwikking mogen gebruikt worden, als hun daartoe alleen kan dienen, zijnde al het onmatig gebruik van sterken drank, en het langer verblijf in het sterfhuis, dan noodig is, volstrekt, bij de boete van *zestig centen* voor den overtreder verboden.

Art. 11.

Wanneer de Ouderman, door de familie met den dag der begrafenis, bekend gemaakt is, zal hij, daags voor de begrafenis, door den naasten nabuur van de overledene, aan de leden der Kluft doen aanzeggen, om den volgenden dag des voordemiddags te *elf* uren in de buiten Kluften, en te half *twaalf* uren in de binnen Kluften, aan het sterfhuis te komen. De Ouderman zal tevens zorg dragen dat de boekhoudende Diaken en de Doodgraver hiermede worden bekend gemaakt.

Art. 12.

Bij het begraven van eenen ouden doode, zal uit ieder huisgezin, waarin een man is, één man moeten opkomen, en voor eenen jongen doode slechts de halfscheid der Kluffle- den, mits niet minder dan *acht* en niet meer dan *twaalf* personen, uit de naaste nummers, zoo veel mogelijk van beide zijden evenveel, om het lijk ter aarde te bestellen en naar het graf te volgen, welke mannen de gevorderde diensten zullen kunnen en moeten doen, en

niet beneden de achttien jaren oud moeten zijn.

De Ouderman of Jongerman zal, op het aangezegde uur, de namen der leden, welke verplicht zijn te komen, oplezen, en van de afweziggen aantekening houden, ten welken einde een van beiden, bij de boete van *vijf en twintig centen*, bij iedere begrafenis zal tegenwoordig zijn.

Diegenen der leden, welke dienst moeten doen, zullen in geval van achterblijven, eene boete van *vijf en twintig centen* voor de binnen Kluften, en *vijftig centen* voor de buiten Kluften betalen. Diegenen, welke na den aangezegden tijd en voor het opdragen van het lijk komen, betalen de halfscheid der breuk, waarin zij anders vervallen zouden zijn.

Het lijk zal te *half twaalf* uur, bij aanvraag aan de naburen, ter begraving worden overgegeven, de familie als dan nog uitstel begeerende, zal zulks kunnen toegestaan worden, mits men zorgt dat het te *twaalf* uren, op het kerkhof of de begraafplaats komt.

Art. 13.

Alle lijken, welke uit hoofde van den grooten afstand van het kerkhof of de begraafplaats, niet gedragen kunnen worden, zullen met eenen wagen of schip daar henen gevoerd worden; de kosten van dit vervoer, zoo wel, als in hetzelfde geval, van het afhalen der kist,

zullen door de familie van de overledene worden gedragen, doch in geval van onvermogen, door den Ouderman, voor rekening van de Kluft worden voldaan.

Art. 14.

Het gevolg achter een lijk, zal als naar gewoonte, uit mans en vrouwspersonen bestaan, en in alle stilte en behoorlijke orde moeten voortgaan tot aan de begraafplaats, en in dezelfde orde weder terug keeren.

Art. 15.

Tot den dienst van het lijk van een doodgeboren kind zullen niet meer leden worden opgeroepen, als volstrekt tot den dienst noodig zullen zijn, hetwelk mede ten opzichte der vrouwelijke diensten zal plaats hebben, bij het kisten van het kind, voor al hetwelk de Ouderman verantwoordelijk blijft, bij de boete van *tien centen* daar en boven.

Art. 16.

Wanneer er een minder of meerder getal van dienstdoende personen kan worden gevraagd, zal het mindere getal altijd het verkieslijkste zijn.

Art. 17.

De leden der Kluft zijn gehouden de voorgeschrevene diensten, in alle voorkomende gevallen, op aanzegging van den Ouderman te bewijzen. Wanneer een vreemde, buiten de Kluft

behoorende, alsmede een kostganger, vriend of logeergast, in het huis van een lid van de Kluft tot welke huishouding of gezin dezelve als kind, ouder of dienstbode niet behoort, ziek wordt en ondersteuning behoeft, zullen de gevraagd wordende diensten door de Kluft, onder behoorlijke schadeloosstelling, indien de zieke daartoe vermogend is, moeten worden verrigt, en ingeval van overlijden, mede dezelfde diensten, als aan een Kluft lid, moeten worden gedaan, tegen de betaling van zes guldens; zullende echter min of onvermogenen, door de Ouderlieden in deze betaling mogen worden verminderd, of daarvan geheel worden vrijgesteld.

Art. 18.

Het zal een ieder vrij staan, van wien vorenstaande diensten gevorderd worden, een ander geschikt persoon, mits van de vereischte kunne en ouderdom, in deszelfs plaats te stellen, en de noodige diensten te laten doen.

Van alle nabuur-diensten zullen vrij zijn de zoodanigen, welke tot in den vierden graad aan de overledene vermaagschapt zijn, oude en gebrekkige lieden, en hoog zwangere vrouwen.

Art. 19.

Diegene, welke in alle, in dezen voorkomende gevallen, de hulp zijner mede leden der Kluft niet verlangd, zal daartoe ook niet gehouden zijn; dit zal echter voor hem geene re-

denen opleveren, om de, door anderen van hem gevorderde diensten te weigeren.

Art. 20.

Wanneer iemand van de eene Kluft in de andere komende, aldaar een huis, eene kamer, met of zonder grond, in de Kluft komt te huren of bij eenen anderen inhuurt, zal daarvan aan de Kluft worden betaald, als volgt:

Van eene huring of inhuring beneden			
de	f 20,00	huur doende	f 0,05
van	20,00	tot	f 30,00 . 0,10
"	30,00	tot	40,00 . 0,15
"	40,00	"	60,00 . 0,25
"	60,00	"	100,00 . 0,50
"	100,00	en daarboven	. . . 1,00

Art. 21.

Een vreemde, als in art. 20 is gemeld, in de Kluft een huis door koop, erfregt of nieuwe timmering verkrijgende, zal daarvan betalen, als volgt:

Van eene koop of bouwing, beneden			
de	f 300,00		f 0,10
van	300,00	tot	f 500,00 . 0,15
"	500,00	"	1000,00 . 0,30
"	1000,00	"	5000,00 . 1,00
"	5000,00	en daarboven	. . . 1,50

Art. 22.

Iemand uit eene Kluft vertrokken geweest

zijnde en daar weder met de vaste woning inkomende, zal van alles, in art. 20 en 21 gemeld, de helft betalen.

Art. 23.

De Ouderman zal op eenen geschikten dag, vóór Nieuwjaar, mits niet op zondag of feestdagen, de Kluftleden, getrouwde mannen met hunne vrouwen, des avonds te zeven uren, op eene voor de vergadering geschikte plaats doen bij een komen. Aldaar zal men de handelingen en aantekeningen van den Ouderman beoordeelen en nazien, daarover raadplegen, de belangen der Kluft overwegen en over de gedane voorstellen oordeelen, en bij meerderheid van stemmen besluiten.

De boeten en contributiën, steeds door den Jongerman van de pligtschuldigen afgehaald, zullen behoorlijk in goede orde worden verteerd, bij eene boete van *zestig cents* voor den overtreder, en van *drie guldens* voor den Ouderman, boven en behalve zijne speciale verantwoordelijkheid.

Art. 24.

Daar alle mogelijke diensten in dit Reglement niet kunnen worden voorgeschreven, noch ook twijfelachtige zaken dadelijk door de leden der Kluft beslist, zoo zal de Ouderman de magt hebben, zulks voorkomende, deswege de noodige orders te stellen en bevelen te geven, waaraan

de Klustleden zullen moeten voldoen, bij de boete van *twintig centen* voor iederen onwilligen. En indien iemand des niet tegenstaande onwillig mogt blijven, zal de Ouderman het regt hebben, om boven de gestelde boete, nog op kosten van den wanwilligen eenen anderen in deszelfs plaats te huren en te stellen, behoudens de verantwoordelijkheid van den Ouderman, als hij zijne magt is te buiten gegaan.

Art. 25.

Alle verschillen, welke onverhoopt uit eene of meerdere artikelen van dit Reglement mogten oprijzen, zullen op de gewone vergadering bij meerderheid van stemmen worden beslist, uitgezonderd in dringende gevallen, welke geen uitstel kunnen lijden, waarin door den Ouderman, als in art. 24 is gemeld, provisioneel kan worden voorzien. Partijen echter, in de uitspraak van den Ouderman of van de leden in hunne vergadering gedaan, geen genoegen nemende, zullen zij hunne klagten en zaak voor den Burgemeester en Assessoren brengen, die als dan zullen beschikken zoo als bevonden zal worden te behooren.

Art. 26.

Nalatigheid in het waarnemen der gevorderde diensten, zal met geene andere boeten worden gestraft, als in ieder artikel is vermeld.

Art. 27.

Bij onverhoopte weigering, om de boeten en

breuken, volgens dit Reglement te betalen, zullen de pligtschuldigen daartoe worden genoodzaakt, volgens de thans bestaande wetten.

Art. 28.

De verdeeling der Gemeente in de onderscheiden Kluften, zal op eenen staat, achter dit Reglement gevoegd, worden vermeld door opgave der huisnummers.

Art. 29.

Indien het door locale of andere omstandigheden noodzakelijk wordt geoordeeld, in sommige Kluften eenige nadere bepalingen te maken, dan zullen die Kluften daaromtrent eene voordragt aan het Plaatselijk Bestuur moeten doen, ten einde elke verandering, wijziging of ampliatie in deze Keur door den Gemeente-raad worde gearresteerd, en daarvan een afschrift aan Heeren Gedeputeerde Staten worden ingezonden.

Art. 30.

De thans in deze Gemeente bestaande Kluftwetten of Reglementen worden bij deze ingetrokken en buiten werking gesteld.

En opdat niemand hiervan eenige omwetendheid zal kunnen voorwenden, zal dit Reglement in genoegzamen getalle worden gedrukt en ter lezing gelegd op de gewone plaatsen binnen deze Gemeente, als mede worden ter hand gesteld aan de Ouderlieden en Jongerlieden in iedere Kluft, respectivelijk tot narigt en om zich

stiptelijk te gedragen overeenkomstig deze verordeningen, waarvan een afschrift is gezonden aan de Edele Groot Achtbare Heeren Gedeputeerde Staten van de Provincie Groningen.

Aldus gedaan in het Gemeente-huis te Adorp den 27 April 1840.

BURGEMEESTER EN ASSESSOREN voorn.

C. W. P. VAN NAERSSSEN.

Ter ordonnantie van dezelve:

K. W. NIENHUIS.

1^e. Assessor.

STAAT van de verdeeling der Kluften in de Gemeente *Adorp*, behoorende bij het Reglement gearresteerd den zesden April 1800 en veertig.

A D O R P.

Kluften.	Nummers der Huizen.			
Westelijke.	Numm. 23, 25 tot en met 36, de met <i>a</i> enz. geteekend (mede gerekend.			
Oostelijke.	„ 24, 37	„ „ 47	„ „	„ „
Harssens.	„ 48, 1	„ „ 8	„ „	„ „
De Meeden.	„ 1	„ „ 9	„ „	„ „
Hekkum.	„ 10	„ „ 22	„ „	„ „
Wierum.	„ 1	„ „ 11	„ „	„ „

SAUWERT.

Noordelijke.	Numm. 10 tot en met 20, 41, 48 t. en m. 51, 54 Als bov.			
Oostelijke.	„ 28	„ „ 40, 42	„ „ 47	Als bov.
Westelijke.	„ 1	„ „ 9, 21	„ „ 27, 52, 53	Als bov.

WETSINGHE.

Eerste.	Nummers. 1 tot en met 10, 23 tot en met 27 Als bov.			
Tweede.	„ 11	„ „ 22, 28	„ „ 30	Als bov.